

AKE-KOORDINAATTOREIDEN

**Ajatuksia
valtakunnallisesta
kirjastojen ennakointi-
ja tulevaisuustyöstä**

AKE-linja 9.10.2024, Helsinki
Noora Oluikpe, Lahden AKE

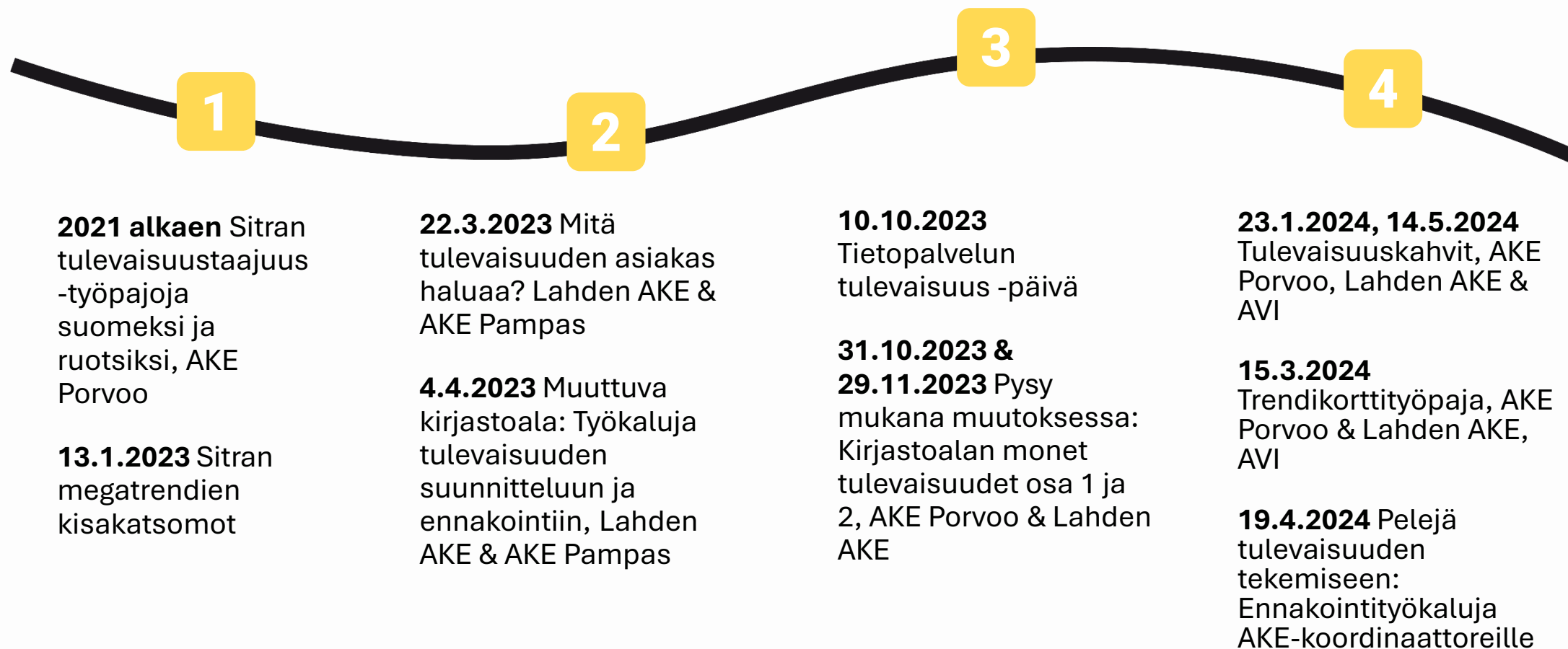

Lippulaivan kirjasto

- ✓ **Mitä on tehty?**
- ✓ **Mitä tehtäisiin seuraavaksi?**

Askeleita kohti ennakointia ja tulevaisuustyötä

Koottu Satakirjastojen verkostoitumispäivään 9/24 (AKE Porvoo & Lahden AKE)

Pysy mukana muutoksessa: Kirjastoalan monet tulevaisuudet

- Kirjastolaisten tulevaisuusvalmiuksien parantaminen ja ennakointitaitojen kehittäminen (prosessin harjoittelu)
- Kaksi koulutuspäivää syksyllä 2023, välitehtävänä signaalien keruu
- Koulutuksessa pyrittiin tunnistamaan kirjastoalaan tällä hetkellä vaikuttavia muutoksia
- Mukana oli noin 25 kirjastolaista Etelä-Suomen eli AKE Porvoon ja Lahden AKEn alueelta

A collection of approximately 100 small informational cards and posters, each containing text, images, and links related to library services, digital resources, and community events. The cards are arranged in a grid-like fashion across the page.

Human library

Human library is a concept where people share their experiences and knowledge through conversations. It's a place where you can talk to a living book.

Kirjasto lausuu vastusta mentin festareille ja kirkkoon, Kirjastoseura

Ilmainen kirjasto

Free library service available for all residents. Borrow books, magazines, and more without any charge.

Talvella, talvella... Kirjasto on avoin ympäristö, jossa voi lukea, kuunnella musiikkia, katsella videoita ja tehdä muita hauskoja asioita.

Työhaun tukamista Yhdysvalloissa

Keskittymisky ymmä hajoaa

Research shows that the ability to focus is declining. Learn more about the causes and effects.

Kirjojen lainaamista maistra (pähde Pinterest)

Lukemalla myhäntymä kout anteekei (jähde Pinterest)

Lainaa filosofi tai ajatus

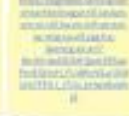
Lainaa vaatehuoltoisesti (keskustakirjasto Oodi)

Lainaa vaatehuoltoisesti (keskustakirjasto Oodi)

Myös kirja tehty tästä: <https://www.kirjasto.fi/kirjat/kirjat/kuinka-voiko-voittaa-vaikuttavasti>

Myös kirja tehty tästä: <https://www.kirjasto.fi/kirjat/kirjat/kuinka-voiko-voittaa-vaikuttavasti>

Myös kirja tehty tästä: <https://www.kirjasto.fi/kirjat/kirjat/kuinka-voiko-voittaa-vaikuttavasti>

Myös kirja tehty tästä: <https://www.kirjasto.fi/kirjat/kirjat/kuinka-voiko-voittaa-vaikuttavasti>

Myös kirja tehty tästä: <https://www.kirjasto.fi/kirjat/kirjat/kuinka-voiko-voittaa-vaikuttavasti>

Myös kirja tehty tästä: <https://www.kirjasto.fi/kirjat/kirjat/kuinka-voiko-voittaa-vaikuttavasti>

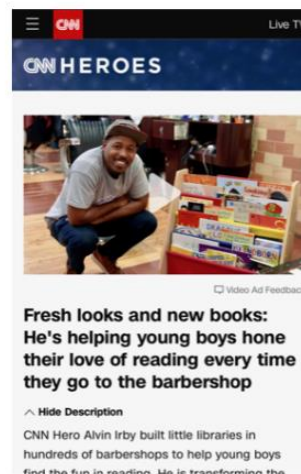
Myös kirja tehty tästä: <https://www.kirjasto.fi/kirjat/kirjat/kuinka-voiko-voittaa-vaikuttavasti>

Myös kirja tehty tästä: <https://www.kirjasto.fi/kirjat/kirjat/kuinka-voiko-voittaa-vaikuttavasti>

Kirjastot partureihin:
Lukemisen edistämistyötä & yhteisöllisyyttä parturissa

Hiljainen aika kampaajalle: <https://yle.fi/a/74-20059658>

Liikuntaan innostamista kirjastossa/ kirjastoalan koulutuksessa (American Library Association)

Lastenkirjoista kiistellään kiivaasti Yhdysvalloissa: tältä näyttää kirjakaupan lastenosasto: <https://yle.fi/a/74-20039080>

Korkein lääkintäviranomainen vaatii varoitusmerkit sosiaalisen median alustoille

Yhdysvallat | Vivek Murthy vaatii kongressia säätämään lait, jotka pakottavat "sosiaalisen median" jättiyritykset laittamaan alustoilleen varoitusmerkit lasten ja nuorten mielenterveyttä horjuttavista toimintatavoista.

Vangit

Vangit lukevat lapsilleen satuja videon välityksellä – "Tämä tuo yhteyden lapseen, vaikka olen vankilassa"

Turun kaupunginkirjaston kanssa toteutettava yhteistyö lähentää vangin ja lapsen välistä yhteyttä.

Vangit lukevat lapsilleen satuja: <https://yle.fi/a/3-9519549>

Mitä koulutuksen jälkeen?

- Tulevaisuusmuotoilun ja ennakkoinnin asiantuntija **Minna Koskelo** antoi koulutuksen purkukokouksessa vinkkejä aiheen jatkotyöstämiseen
 - Vinkkien pohjalta koulutuksen aineistoja työstettiin eteenpäin 15.3.2024 työpajassa ja AKE-ihmisten tapaamisessa Rovaniemellä huhtikuussa
- ✓ **Trendikirjasto kirjastojen käyttöön**

Trendikortit

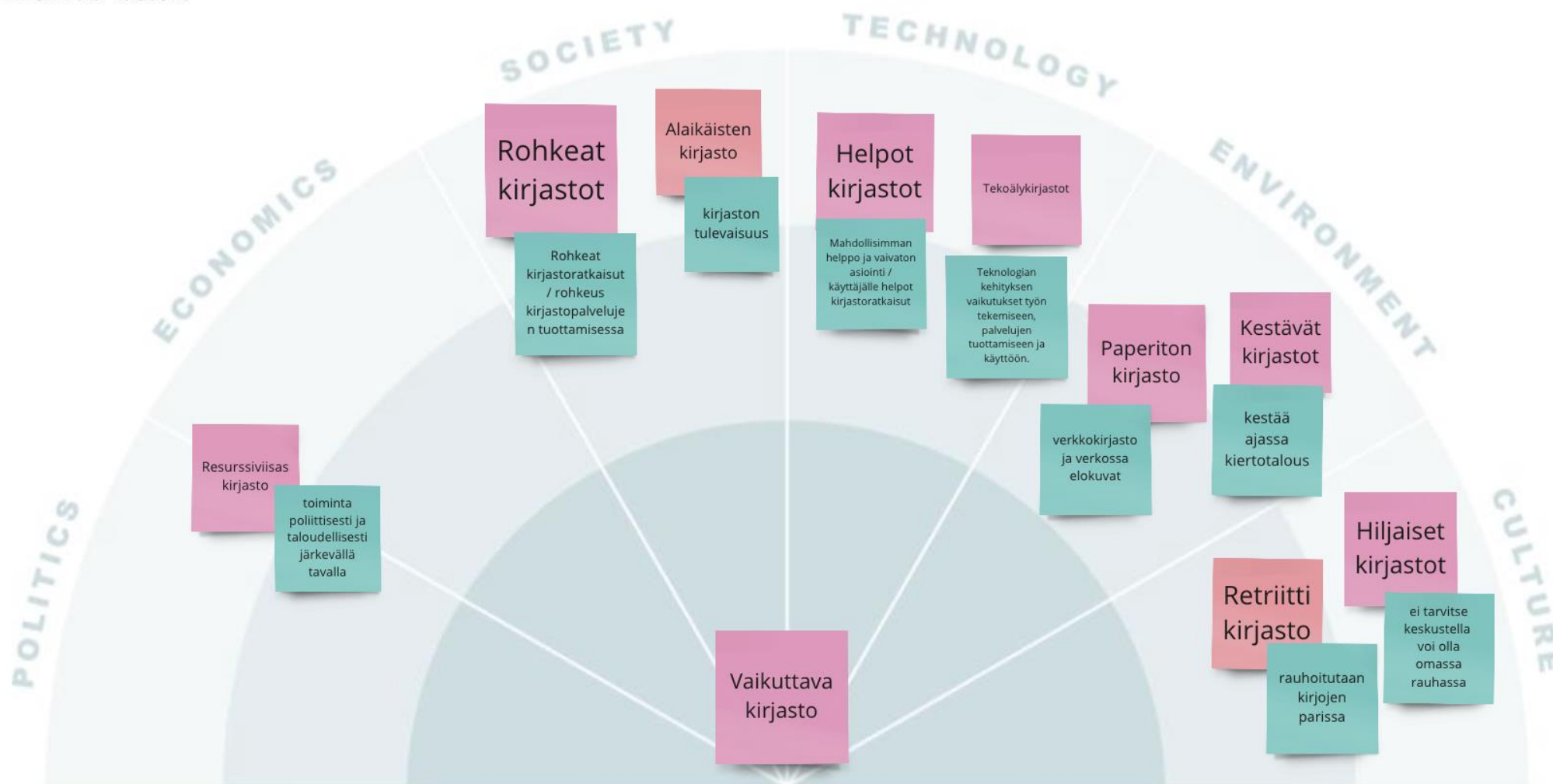

- Hyvinvointia edistävä kirjasto
 - Mielenrauhan kirjasto
 - Asiakkaiden kirjasto
 - Helppo kirjasto
 - Rajoitettu kirjasto
 - Suvaitsematon kirjasto
 - Leikattu kirjasto
-
- Suunnitelmia lisäkorteista
mm. Kestävä kirjasto

Tunnistettuja muutosajureita

Esimerkki ryhmän löydöksistä, jotka analysoitiin PESTECiä vasten.

Powered by Yksitoista Helsinki Oy 2023©

ENNAKOINNIN PROSESSI

Visualisointi:
Tiina Rajala

KERÄÄ SIGNAALEITA

Toimintaympäristön havainnointi laajalla skaalalla: mitä uutta ja yllättävää on näköpiirissä? Kootaan ylös signaaleina.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN TARKKAILU

Systemaattinen prosessi, joka jatkuu. Systemaattisuus näkyy laajassa näkökulmassa (PESTEC) ja monessa eri tiedonlähteessä (uutiset, some, lait, mielipidevaikuttajat jne).

MUUTOSAJURIT

Useampia signaaleita samasta aiheesta -> havaitaan muutosajuri eli muutos, joka on käynnissä.

PESTEC

Politiikka
Talous
Yhteiskunta
Teknologia
Ympäristö
Kulttuuri

TRENDIKORTIT

Havaittuja muutosajureita voidaan kirjoittaa auki trendikorttien muodossa. Trendikortissa kuvataan muutosta tulevaisuuden näkökulmasta.

MUU IDEOINTI

Havaittuja muutosajureita voidaan käyttää myös muutoin ideoinnin apuvälineinä, esim. tulevaisuuspyörämenetelmää hyödyntäen.

SKENAARIOT

Havaittuja muutoksia voi pohtia erilaisten skenaarioiden näkökulmasta. Millaisia eri tulevaisuuksia muutokseen voisi liittyä?

Minnan vinkit kirjastoalan ennakoinnin jatkamiseen

- Jatkaa toimintaympäristön muutosten seurantaan, myös jo tunnistettujen muutosten osalta

- Jatkuva ennakointityö**

- Jatkaa tunnistettujen muutosten auki kirjoittamista, niin että kirjastot voivat mahdollisimman laajasti hyödyntää osallistujien havaintoja

- ✓ **Trendikirjasto kirjastojen käyttöön**

- Jatkaa vaikutusten pohdintaa jo tunnistettujen muutosten osalta

- Ideoiden jatkotyöstäminen tulevaisuusmuotoilun keinoin**

- Ideoiden kokeileminen ja testaaminen kirjaston työntekijöiden ja asiakkaiden kanssa**

Jalkauttaminen kirjastoihin

- Kirjastoalan mahdollisista tulevaisuuksista keskusteleminen erilaisissa tilaisuuksissa.
- Työpajat ja dialogit esim. trendikorttien kanssa.
- Ideoitten kokeileminen ja testaaminen kirjastojen työntekijöiden ja asiakkaiden kanssa.
- Valtakunnallinen signaalien keruu ja kirjastoalan muutosten havainnointi?

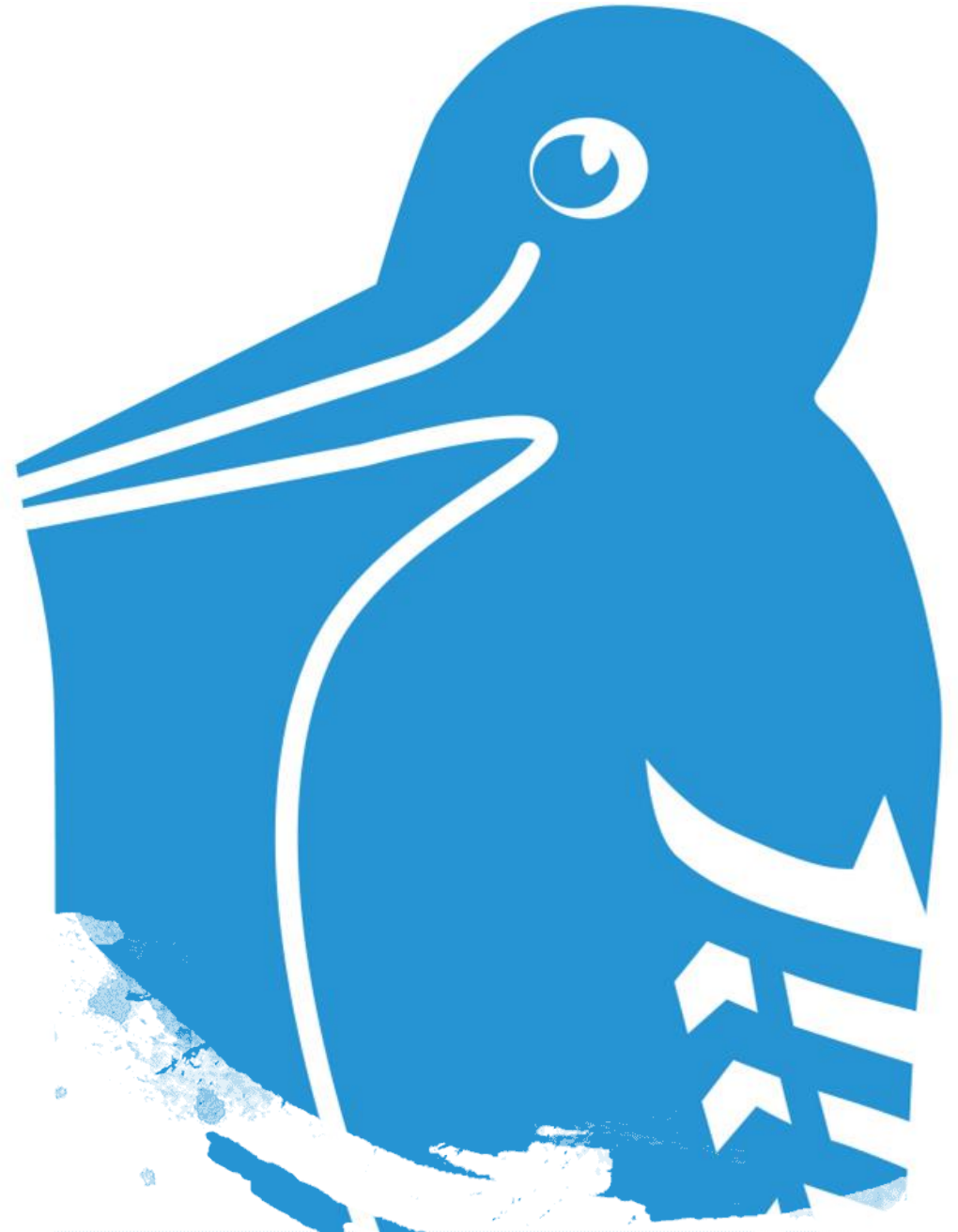

Miten jatkettaisiin?

- Valtakunnallista yhteistyötä toivotaan:
 - AKEt, AVI, Kirjastoseura, IFLA, YKN...
- Työryhmä (kuka koordinoisi?) vai työnjaosta keskustelemista (missä, kuinka usein?)
- AKE-kirjastojen roolina erityisesti omien alueitten kirjastojen tavoittaminen. Pohdittu:
 - Signaalien keruuta – kuka koordinoisi? Hankkeistaminen?
 - Trendikorttien jatkotyöstämistä
 - Yhteistyötä hankkeissa ja koulutuksissa

Linkkejä ja vinkkejä (1)

- Minna Koskelon blogiteksti [Kirjastoalan ennakointiprosessi](#)
- [Kirjastoalan trendikortit 2024](#)
- [IFLA Trend Report 2024: Facing the future of information with confidence](#)
- Elina Hiltusen [tulevaisuustyökaluja](#)
- [Laurean trendikirjasto](#)
- [Topi – tulevaisuudentutkimuksen oppimateriaali](#)

Linkkejä ja vinkkejä (2)

- [Signaaleista tulevaisuustarinoihin – ennakkoinnin lyhyt käsikirja](#)
- Sitra:
 - [Tulevaisuudentekijän työkalupakki](#)
 - [Tulevaisuustaajuus-työpaja](#)
 - [Megatrendikortit diginä](#)
 - [Hyvät kortit diginä](#)
 - [Ennakkoinnin eläintarha](#)
- Lilli Poussan luento
[Tulevaisuusajattelua yllätysten ajassa](#)

KIITOS

Lisätietoja:

noora.oluikpe@lahti.fi

tiina.rajala@porvoo.fi

Imatran kirjasto